

Αριθμός 6109

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 10 ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2001 ΕΩΣ 2020

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ο «Έφορος»), ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 έως 2020 (εφεξής ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη Απόφαση σε σχέση με το Μέτρο ενίσχυσης που τιτλοφορείται:

«Αύξηση του προϋπολογισμού του σχεδίου κρατικών ενισχύσεων προς τους κτηνοτρόφους για τη συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και καταστροφή των νεκρών ζώων.»

Α. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στις 31 Αυγούστου 2020 οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος (εφεξής η «Αρμόδια Αρχή») κοινοποίησαν στον Έφορο, με επιστολή τους, την τροποποίηση του καθεστώτος ενισχύσεων υπό τον ως άνω τίτλο (εφεξής το «υφιστάμενο Μέτρο») με παράταση της διάρκειας ισχύος του, έτσι ώστε να λήγει στις 30.6.2021 αντί στις 31.7.2020 και αύξηση του προϋπολογισμού του από €2.122.767 σε €3.706.657 (εφεξής το «Μέτρο»).

Το υφιστάμενο Μέτρο εγκρίθηκε με την Απόφαση του Εφόρου με αριθμό 382 και ημερ. 24.6.2020, η οποία δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 26.6.2020¹. Οι συνοπτικές πληροφορίες του υφιστάμενου Μέρους κοινοποιήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής η «Επιτροπή») στις 21.8.2020 και δημοσιεύθηκαν με βάση το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης² (εφεξής η «ΣΛΕΕ») (εφεξής ο «Κανονισμός 702/2014») στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 26.3.2015. Η κοινοποίηση έλαβε από την Επιτροπή αριθμό ενίσχυσης SA. 40582 (2019/XA).

Η Αρμόδια Αρχή με την προαναφερθείσα επιστολή της προς τον Έφορο, επιπρόσθετα της τροποποίησης του Μέρους, τον ενημέρωσε ότι οι προσπάθειές της για συνομολόγηση νέας σύμβασης για τη συλλογή, επεξεργασία και τελική χρήση ή απόρριψη των Ζωικών Υποπροϊόντων δεν κατέστη δυνατό να ευοδωθεί μέχρι την ημερομηνία της προειρηθείσας επιστολής. Επιπρόσθετα, στην εν λόγω επιστολή αναφέρεται ότι, η Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων (εφεξής η «Κ.Ε.Ε.Α.») με απόφασή της με ημερ. 23.7.2020 παραχώρησε παράταση ισχύος της υφιστάμενης σύμβασης με αρ. 17/2017 για τρεις μήνες, δηλαδή μέχρι τις 31.10.20, με ανάλογη αύξηση του προϋπολογισμού της για την περίοδο αυτή, ήτοι €121.000 το μήνα. Η υφιστάμενη σύμβαση αφορά στην ανάθεση με διαδικασία δημοσίων συμβάσεων, της απομάκρυνσης και καταστροφής των νεκρών ζώων από τις εγκαταστάσεις των δικαιούχων της ενίσχυσης, σε φορέα, με βάση τις πρόνοιες του καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων υπ' αριθμό SA. 40582 (2015/XA), το οποίο τροποποιήθηκε με το υφιστάμενο Μέτρο με αύξηση του προϋπολογισμού του. Η Αρμόδια Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη την προαναφερθείσα έγκριση, κοινοποίησε στον Έφορο το Μέτρο για έγκριση.

Η Αρμόδια Αρχή με ηλεκτρονικό μήνυμά της προς τον Έφορο με ημερ. 2.10.2020, τον ενημερώνει ότι στην περίπτωση που δεν καταστεί δυνατή η συνομολόγηση νέας σύμβασης μέχρι τις 31/10/2020 που λήγει η προειρηθείσα παράταση, η Αρμόδια Αρχή θα υποβάλει εκ νέου αίτημα στην Κ.Ε.Ε.Α. για εξασφάλιση επιπρόσθετης παράτασης.

Στόχος του Μέρους είναι η δημιουργία ενός συνεκτικού προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου θα γίνει μέσω φορέα που θα επιλεγεί από την Αρμόδια Αρχή και θα παρέχει υπηρεσίες στις περιοχές που ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο η Κυπριακή Δημοκρατία. Το Μέτρο θα εξασφαλίζει την άμεση συλλογή, απομάκρυνση και μεταφορά των νεκρών ζώων, η επεξεργασία και η τελική καταστροφή των οποίων θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 και (ΕΕ) αριθ. 142/2011.

Βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου, ο Έφορος αξιολογεί και εγκρίνει, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 10 αυτού, τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στη Δημοκρατία οι οποίες, σύμφωνα με Κανονισμούς ή Απόφασεις που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση, απαλλάσσονται από την υποχρέωση της κοινοποίησης που προβλέπεται στο Άρθρο 108, παράγραφος 3, της ΣΛΕΕ. Επίσης, το άρθρο 10(1) του Νόμου προνοεί ότι η Αρμόδια Αρχή κοινοποιεί στον Έφορο για έγκριση κάθε μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 Α του Νόμου. Το άρθρο 10 (3) του Νόμου απαγορεύει μέτρο κρατικής ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο (α) του άρθρου 9 (Α) του Νόμου να τεθεί σε ισχύ στη Δημοκρατία εκτός εάν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο και έχουν τηρηθεί οι τυχόν όροι που ο Έφορος επέβαλε με την εκδοθείσα δυνάμει του εδαφίου (2) του εν λόγω άρθρου απόφασής του.

Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(α) του Νόμου, σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να προχωρήσει σε τροποποίηση μέτρου κρατικών ενισχύσεων εγκριθέντος δυνάμει του άρθρου 10(1 – 3) του Νόμου, προτού αυτή προβεί στην εφαρμογή τέτοιας τροποποίησης, κοινοποιεί την προτιθέμενη τροποποίηση στον Έφορο και αναμένει την έκδοση απόφασής του αναφορικά με αυτήν. Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(β) του Νόμου, ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της κοινοποιηθείσας τροποποίησης, αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση μη ουσιώδη, στην οποία περίπτωση ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή ότι η αρχική έγκριση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης εξακολουθεί να ισχύει ή κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση ουσιώδη, στην οποία περίπτωση εξετάζει το τροποποιηθέν μέτρο ως νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και εκδίδει νέα απόφαση επί αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού 2015/1589³, νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης «κάθε αλλαγή πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα που δεν είναι ικανή να επηρεάσει την εκτίμηση του συμβιβάσιμου του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά». Η αύξηση του προϋπολογισμού εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων πέραν του 20 % και η παράταση της ισχύος του για χρονικό διάστημα έως έξι έτη, με ή χωρίς

¹ E.E. 5227, σελ. 2246.

² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, L 193 της 1.7.2014, σελ. 1.

αύξηση του προϋπολογισμού συνιστούν μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης σύμφωνα με το άρθρο 4(2)(α) και (β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004. Με βάση το άρθρο 1(γ) του Κανονισμού 2015/1589 του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2015 περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ⁴ οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων αποτελούν νέα ενίσχυση και συνεπώς πρέπει να κοινοποιούνται εκ νέου για έγκριση.

Ως εκ τούτου επιβάλλεται η έκδοση νέας απόφασης δυνάμει του άρθρου 10(5)(β) του Νόμου.

Β. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Το άρθρο 52 του Κανονισμού 702/2014 προνοεί ότι ο εν λόγω Κανονισμός «εφαρμόζεται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020». Πρόσθετα, η παράγραφος 4 του άρθρου 51 του Κανονισμού αυτού προνοεί ότι «κατά τη λήξη της περιόδου ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα καθεστάτα ενισχύσεων που έχουν απαλλαγεί δυνάμει του παρόντος κανονισμού εξακολουθούν να τυγχάνουν της απαλλαγής για περίοδο προσαρμογής έξι μηνών.»

Όπως προκύπτει από την επιστολή της Αρμόδιας Αρχής προς τον Έφορο με ημερ. 31.8.2020 και το σχετικό ηλεκτρονικό της μήνυμα με ημερ. 2.10.2020, η παράταση της διάρκειας ισχύος του Μέτρου προϋποθέτει έγκριση αιτήματος της Αρμόδιας Αρχής για παράταση της διάρκειας ισχύος του Μέτρου από την Κ.Ε.Α.Α. Ως εκ τούτου, η παράταση της διάρκειας ισχύος του Μέτρου υπόκειται στην αίτηση εγκριτικής απόφασης της Κ.Ε.Α.Α. Νοείται δε ότι η εγκριτική απόφαση της Κ.Ε.Α.Α. λαμβάνεται με βάση το αίτημα που τίθεται ενώπιόν της από την Αρμόδια Αρχή. Το αίτημα και επακόλουθα η εγκριτική απόφαση δεν αποκλείεται να άπτονται της συμβατότητας του Μέτρου με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Υπό το φως της παρεμβολής της διαδικασίας ενώπιον της Κ.Ε.Α.Α. ως προϋπόθεσης της εφαρμογής του Μέτρου έως τις 31.6.2021, η τροποποίηση του Μέτρου με παράταση της διάρκειας ισχύος του έως τις 31.6.2021 και αύξηση του προϋπολογισμού του από €2.122.767 σε €3.706.657 δεν γίνεται αποδεκτή. Συνεπώς η έγκριση του Εφόρου περιορίζεται έως τις 31.10.2020 που λήγει η έγκριση της Κ.Ε.Α.Α. Ως εκ τούτου, ο Έφορος εγκρίνει την παράταση της διάρκειας ισχύος του Μέτρου από την 1.8.2020 έως το 31.10.2020 και την αύξηση του προϋπολογισμού του Μέτρου, η οποία αφορά στην εν λόγω περίοδο ήτοι €121.000 το μήνα.

Όσον αφορά στην υπέρβαση του προϋπολογισμού του Μέτρου από την 1.8.2020 έως το 31.10.2020 σημειώνεται ότι το άρθρο 4 του Κανονισμού 702/2014 δεν προνοεί όρια κοινοποίησης της Επιτροπής ως προς τις ενισχύσεις που χορηγούνται με βάση το άρθρο 27 του Κανονισμού 702/2014, το οποίο αποτελεί τη νομική βάση του Μέτρου σύμφωνα με τον Κανονισμό 702/2014.

Ως εκ τούτου, οι προαναφερθείσες μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων του Μέτρου για την περίοδο από την 1.8.2020 έως την 31.10.2020 δεν επηρεάζουν το συμβιβασμό του με την κοινή αγορά με βάση τον Κανονισμό 702/2014. Κατά συνέπεια, το Μέτρο παραμένει συμβατό με τον Κανονισμό 702/2014.

Ωστόσο, καίτοι το Μέτρο παραμένει συμβατό με τον Κανονισμό 702/2014, η Αρμόδια Αρχή προέβη στην προειρηθείσα παράταση της διάρκειας ισχύος του από την 1.8.2020 και σε υπέρβαση του προϋπολογισμού του χωρίς να κοινοποιήσει τις εν λόγω τροποποιήσεις στον Έφορο, όπως απαιτείται από το άρθρο 10(1) του Νόμου και να αναμένει την έκδοση Απόφασής του προτού τις θέσει σε ισχύ, κατά παράβαση του άρθρου 10(3) του Νόμου. Περαιτέρω, το Μέτρο τέθηκε σε ισχύ κατά παράβαση του άρθρου 9 του Κανονισμού 702/2014, αφού δεν διαβιβάστηκαν «το αργότερο 10 εργάσιμες ημέρες πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος στην Επιτροπή, μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής της Επιτροπής για τις κοινοποιήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004, συνοπτικές πληροφορίες για τις ενισχύσεις αυτές στην τυποποιημένη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα II του παρόντος Κανονισμού». Ως εκ τούτου, η μη τήρηση των ως άνω προϋποθέσεων καθιστά το Μέτρο παράνομη ενίσχυση με βάση το άρθρο 10(1) και (3) του Νόμου και το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

Εντούτοις, η φύση και η βαρύτητα της παράβασης αυτής κρίνονται ως ήσσονος σημασίας και ως εκ τούτου δεν ενδείκνυται η λήψη των μέτρων που προνοούνται στο άρθρο 18 του Νόμου, το οποίο προνοεί την αναστολή της εφαρμογής του Μέτρου και της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, τον τερματισμό της παρανομίας και την ανάκτηση οποιουδήποτε ποσού έχει ληφθεί από τους αποδέκτες της ενίσχυσης.

Γ. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω, αποφασίζει ως ακολούθως:

1. Η κοινοποιηθείσα παράταση της διάρκειας ισχύος του Μέτρου και η υπέρβαση του προϋπολογισμού του πέραν του 20% για την περίοδο από την 1.8.2020 έως την 31.10.2020, συνιστούν μεταβολές υφιστάμενης ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 4(2)(α) και (β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 και επομένως νέα ενίσχυση.
2. Η εν λόγω νέα ενίσχυση συνιστά παράνομη κρατική ενίσχυση, καθότι εφαρμόστηκε κατά παράβαση των εδαφίων (1) και (3) του άρθρου 10 του Νόμου και του άρθρου 9 του Κανονισμού 702/2014.
3. Η φύση και η βαρύτητα της παράβασης, η οποία συνίσταται μόνο στην παράταση της διάρκειας ισχύος και στην υπέρβαση του προϋπολογισμού ενός κατά τα λοιπά συμβατού μέτρου ενίσχυσης, κρίνονται ως ήσσονος σημασίας και ως εκ τούτου δεν ενδείκνυται η λήψη των μέτρων που προνοούνται στο άρθρο 18 του Νόμου, για την αναστολή της εφαρμογής του Μέτρου και της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, τον τερματισμό της παρανομίας και την ανάκτηση οποιουδήποτε ποσού έχει ληφθεί από τους αποδέκτες της ενίσχυσης.
4. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό 702/2014.
5. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Λευκωσία, 27 Οκτωβρίου 2020.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ,
Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.